

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 286

Katowice, wtorek 11-go grudnia 1928.

Rok 27

Rusini sprawcami zamachów na redakcję.

Lwów. (PAT.) W sprawie zamachu na redakcję we Lwowie i Krakowie donosi prasa lwowska, że organy śledcze stwierdziły identyczność sposobu zachowania się posłańca tak w Słowie Polskim, jak i w Ilustrowanym Kurjerze Codziennym. W związku z zamachem bombowym na re-

dakcję Słowa Polskiego wydział śledczy prowadzi bardzo ściśle dochodzenia. Organy policyjne przeprowadziły szereg rewizyj i aresztowań wśród podejrzanych osób. Znalaziono mnóstwo materiału obciążającego. Szczegóły jednak śledztwa trzymane są w tajemnicy. Nie ulega wątpliwości, że zamachów usiłowali dokonać Rusini.

Trudności w rokowaniach polsko-niemieckich.

Berlin. (PAT.) Sprawa rokowań, prowadzonych przez ministra Hermesa w Warszawie, śledzona jest przez pisma berlińskie z niezwykłym zainteresowaniem. Prasa nacjonalistyczna uderza na alarm w związku z czwartkowymi doniesieniami „Berl. Tageblattu“, zarzucając Hermesowi i rządowi Rzeszy, iż zmienili oni widocznie swe zapatrywania i nie dotrzymują przyrzeczeń, poczynionych, kołom rolniczym. Półurzędowy komentarz zaprzecza, jakoby rząd Rzeszy przeciwstawiał się przedłużeniu polsko-niemieckiej umowy drzewnej i oświadcza, że rząd niemiecki zasadniczo skłonny jest do przedłużenia tej umowy, jednak decyzję co do tego chce powziąć po powrocie ministra Her-

mesa do Berlina i po stwierdzeniu, jakie wyniki wydadzą obecne rokowania w Warszawie.

„Voss. Zeitung“ w depeszy swego warszawskiego korespondenta charakteryzuje pesymistycznie obecny stan rokowań, oświadcza, że optymistyczny komentarz i ocena ostatnich propozycji niemieckich nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy. Korespondent zapowiada, że punkt ciężkości obecnych rozmów o traktat handlowy przeniesiony zostanie do Lugano, gdzie minister Zaleski chce przeprowadzić zasadnicze rozmowy z ministrem Stresemannem, by w ten sposób znaleźć wyjście z obecnej, zawiśniętej sytuacji i porozumieć się co do zmiany dotychczasowych nieszczęśliwych metod pertraktacji.

Sprawa chorzowska w oświetleniu uczciwszej opinii niemieckiej

Berlin. (Wiad. wł.) Poczytny dziennik berliński „Vossische Ztg.“ pisze, że załatwienie sprawy Chorzowa może być wzorem tego, jak się usuwa zastarzałe zatargi. Gdyby osiągnięto porozumienie tylko co do samego odszkodowania, już byłoby to dosyć pocieszające, albowiem wysokość sumy i sposób jej spłaty są bardzo zadowalające. Delegaci niemieccy jednak doprowadzili do tego, że została ponadto uregulowana sprawa wywozu azotniaku do Polski i ułożono współpracę między polskim a niemieckim przemysłem azotowym, co samo w sobie

jest niejako małym traktatem handlowym. Te sprawy nie były łatwe, albowiem istnieje zakaz dowozu do Polski azotniaku i zakaz ten uchylono tylko w stosunku do Niemiec. Sprawa Chorzowa od sześciu lat była przedmiotem daremnych urzędowych usiłowań w kierunku jej rozwiązania, a obecnie bez politycznych emocyj znalazła rozumne, gospodarcze rozwiązanie z korzyścią dla obu stron. Sposób, w jaki się to stało, powinien służyć przykładem dla zagadnień traktatu handlowego z Polską, które przecież mają tło tylko gospodarcze. To powinni wziąć pod uwagę niemieccy ziemianie.

5-ty rok Dawesowy a Niemcy.

Berlin. (Wiad. wł.) Kancelaria generalnego agenta dla niemieckich odszkodowań wojennych wygotowała z końcem listopada zestawienie sum, zapłaconych przez państwo niemieckie w piątym roku Dawesowym poszczególnym aliantom. Według tegoż otrzymały gotówką:

Francja w list. 77.747.300.14 mk., w r. 1928 273.975.473.51 mk.
Anglia w list. 46.204.366.84 mk., w r. 1928 124.887.694.85 mk.
Włochy w list. 13.049.303.84 mk., w r. 1928 38.538.376.22 mk.
Belgia w list. 10.134.598.06 mk., w r. 1928 27.646.563.63 mk.
Serbia w list. 7.797.447.90 mk., w r. 1928 17.801.641.93 mk.
Ameryka w list. 7.274.111.22 mk., w r. 1928 20.113.328.01 mk.

Do tych świadczeń gotówkowych dochodzą jeszcze świadczenia rzeczowe w materiałach, surowcach i gotowych fabrykatkach.

W 5-tym zatem roku Dawesowym stawili Niemcy generalnemu agentowi na reparacje wojenne 737 milionów 620 tysięcy, z tego otrzymały poszkodowane państwa przez kancelarię generalnego agenta 516 milionów 584 tys. marek.

Niezadługo rozpoczyna się rokowania o ostateczne ustalenie sumy odszkodowaniowej, jaką państwo niemieckie zapłacić powinno. Niektórzy przebąkują o 30 miliardach, inni o 42 miliardach płatnych w 62 rocznych ratach. Będą to dla państwa niemieckiego ciężkie lata ciężkich podatków, a mają to do zawdzięczenia tym, którym się wojny chciało i którzy na wojnie rekwirowali (kradli) i niszczyli nieswoje mienie.

Przed sesją Rady Ligi Narodów.

Lugano. (PAT.) W sobotę przybył tu w towarzystwie wyższych urzędników sekretarz generalny Ligi Narodów sir Erick Drummond. Większość delegatów 14 państw, reprezentowanych w Radzie Ligi, znajduje się już w Lugano; wobec czego w niedzielę podjęto przedwstępne rozmowy. Porządek dzienny sesji przewiduje szereg interesujących punktów, ale nie jest wykluczone, że w toku sesji poruszone będą również inne sprawy, zwłaszcza związane z gospodarczą i finansową konsolidacją niektórych państw. Tak na przykład powtarzana jest pogłoska, iż Węgry zamierzają stać się o wielką pożyczkę zagraniczną.

Lugano. (PAT.) W niedzielę w południe przybył tu minister Zaleski. Następnym pociągiem przybył Chamberlain. Włochy reprezentuje podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Grandi i senator Scialoja. Przybycie Grandi'ego wzbudza duże zaniepokojenie. Krążą pogłoski o możliwości przybycia do Lugano lub miejscowości pogranicznej Mussoliniego dla spotkania się z Briandem i Stresemannem.

Lugano. (PAT.) Briand złożył Stresemannowi wizytę, która trwała 1 ¼ godziny. Poruszono sprawy, interesujące oba kraje.

Groźne napięcie.

Stosunki pomiędzy dwoma narodami łacińskimi, Francuzami i Włochami, nigdy nie były zbyt czułe. Przed wojną światową były nawet wręcz wrogie, gdy Włochy należały do trójprzymierza wraz z Niemcami i Austrią, skierowanego wyrażnie przeciwko Francji. I niewątpliwie Włochy byłyby wzięły udział w wojnie tej po stronie Niemców, gdyby nie chciwość Austrii, która nie chciała zapłacić tej ceny, jakiej Włosi żądali. Ponieważ zaś Francja, względnie Anglia złożyła Włochom korzystniejszą ofertę, przeto bez skrupułów zerwali oni przymierze i stanęli po stronie koalicji przeciwko dotychczasowym swym sojusznikom. Wobec nie pocucie wspólności rasowej, dla obrony przed rasą germańską, lub sympatją dla Francuzów skłoniła Włochów do walki z Niemcami, lecz zimne wyrachowanie.

Powody jednakowe, które rzuciły przed wojną Włochy w objęcia wrogów Francji, istnieją nadal. Tkwią one bowiem we fakcie, że rozrost Francji i Włoch idzie w ostatnich czasach w jednym i tym samym kierunku, mianowicie ku morzu Śródziemnemu i Afryce. Przez to wytwarza się stała konkurencja, która powoduje co chwile starcia i uniemożliwia trwałe, dobre stosunki.

Gdy we Włoszech objął władzę Mussolini i zapragnął na wzór Cezarów rzymskich stworzyć wielką potęgę włoską, przeciwieństwa te musiały zaostrzać się coraz bardziej i występować z coraz większą siłą. Nie wybuchnęły one jeszcze jawnie, ale poza kulisami toczy się już pomiędzy władcami obydwóch państw bezkrwawa, ale zacięta walka.

W ostatnich czasach zaszły dwa wydarzenia, które to stosunki jeszcze bardziej zaostrzyły. Pierwszem z nich jest wyrok sądu paryskiego w procesie przeciwko Włochowi, di Modugno, zabójcy konsula włoskiego, hr. Nardiniego. Sędziowie przysięgli uwolnili oskarżonego od winy morderstwa, a skazali go tylko za zwyczajne uszkodzenie cielesne na dwa lata więzienia i 200 franków grzywny.

Dlaczego sąd wydał takie orzeczenie, trudno stwierdzić. Mimowoli jednak ma się wrażenie, że ogólna niechęć, jaka panuje we Francji przeciwko faszystom, usposobiła sympatycznie sędziów dla Włocha, który nie wahał się dokonać zamachu, by walczyć z faszystami.

Ogłoszenie łagodnego wyroku wywołało we Włoszech wielkie oburzenie. Pisma włoskie nie mają dosyć ostrych słów na wyrażenie potępienia dla sędziów francuskich, którzy ulegli tajemniczym siłom masonskim, nienawidzącym faszystów za ich bezwzględna walkę z masonerią. Nawet umiarkowane pisma włoskie w ostrym tonie występują przeciw Francji, nazywając ofiary zamachów męczennikami, których pomści Italia faszystowska. A zemsta nie ograniczy się tylko do samych zabójców — dotknie ona także współników tej bezkarności. Tak pisze organ faszystowskiego ruchu zawodowego „Lavoro d'Italia“.

Ten ton prasy włoskiej rozplomił opinię i wywołał demonstracje przeciw Francji. Siedziba francuskiej ambasady w Rzymie musiał otoczyć potrójny kordon wojska, aby go uchronić przed atakiem tłumu, głównie młodzieży. We wszystkich większych miastach odbyły się manifestacje antyfrancuskie. Wielu Włochów przyozdobionych orderami francuskimi, odesłało odznaki. W rezolucjach domagano się zerwania stosunków dyplomatycznych z Francją.

Te demonstracje wywołały naturalnie we Francji niemiłe wrażenie. Dzienniki oburzają się na Włochów, że śmia krytykować wyrok sądu, który jest rzeczą nietykalną i za który nie wolno winić rządu ani narodu.

Do tego wydarzenia przyłączyło się drugie. Mianowicie w parlamencie Poincare wygłosił przemówienie, w którym wspominał o pewnym imperjalistycznym państwie, które zagraża interesom Francji, zwłaszcza w koloniach afrykańskich. Była to zbyt wyraźna aluzja pod adresem Włoch, aby jej Włosi nie mieli zrozumieć. Wywołało to więc nową falę oburzenia. Nie wiadomo wprawdzie, czy istotnie Poincare miał na myśli Włochy. Gdyby jednak nawet tak było, to oburzenie Włochów trudno zrozumieć. Wszakże oni sami ze swym dyktatorem na czele mówią bez ogródek o wznowieniu imperium rzymskiego w jego dawnych granicach, jako o celu polityki faszystowskiej. Wznowienie zaś tego imperium może się odbyć tylko kosztem odebrania Francji jej terenów w Europie i Afryce. Jest to więc imperjalizm czystej wody — zagrażający istotnie interesom Francji. Poincare miał zatem wszelkie prawo nazwać dążenia Mussoliniego po imieniu.

Dwa te wydarzenia spowodowały nową rysę w stosunkach włosko-francuskich i doprowadziły je do silnego napięcia. Niema wprawdzie obawy, aby one wywarły wojnę. Na to jeszcze nie czas. W każdym razie zawierają one w sobie niebezpieczne pierwiastki dla obecnego ukształtowania stosunków i mogą spowodować ich zmianę. Temsamem osłabioną zostałaby podstawa, na której stanął gmach powojennej Europy.

Przegląd polityczny

Niemiec o pokojowej polityce Polski.

„Vossische Ztg.“ zamieszcza artykuł swego warszawskiego korespondenta o dążeniach polityki polskiej w związku z wizytą węgierskiego ministra spraw zagranicznych w Warszawie. Zdaniem korespondenta zagraniczna polityka Polski jest skrajnie konserwatywna, to znaczy, że Polska dąży za wszelką cenę do utrzymania obecnego stanu rzeczy i niedopuszczenia do żadnych zmian. W stosunku do zachodu, a zwłaszcza do Niemiec, żaden kierunek nie dopuściłby do dobrowolnego odstąpienia chociażby piędzi ziemi. W stosunku do Rosji krążą wprawdzie tu i owdzie kombinacje co do rozszerzenia wschodniej granicy Polski i o zamiarach poparcia zbrojnego ruchu ukraińskiego przeciw Rosji. Korespondent wątpi jednak, by Polska chciała obecnie ryzykować wojnę z Rosją. Poza względami rzeczowymi opiera on swe wątpliwości na rozmowie, jaką rzekomo miał mieć marszałek Piłsudski z zamordowanym posłem rosyjskim, Wojkowem. Marszałek miał powiedzieć: „Zwyciężyłem Was w roku 1920 i nie będę tak nierozsądny, aby wystawiać na niebezpieczeństwo owoce tego zwycięstwa. Jeżeli jednak Wy mnie zaatakujecie, to znowu ja będę od Was silniejszy i pobiję Was jeszcze raz.“

Korespondent porównuje Piłsudskiego z Bismarckiem. Tak jak Bismarck Rzeszę niemiecką, Marszałek Piłsudski uważa państwo polskie za swoje dzieło osobiste. Jednak nie jest on już zbyt młody i dlatego chciał swój twór wszechstronnie

zabezpieczyć. Chociaż polityka marszałka Piłsudskiego nie może pokonać przeszkód na drodze porozumienia z Niemcami, to jednak — jak oświadcza korespondent — nie jest ona bynajmniej polityką wojenną, a raczej konserwatywno-pokojową.

Tajemnicze zabójstwo.

Jak donosiliśmy, we środę nad ranem służba pałacu Belwederskiego w Warszawie, w którym rezyduje marszałek Piłsudski, zaalarmowana została kilku następującymi po sobie strzałami rewolwerowymi. Zaalarmowano wartownię belwederską i po krótkich poszukiwaniach znaleziono w pobliżu tarasu pałacu ciało starszego sierżanta żandarmerji, z plutonu, trzymającego ubiegłej nocy straż w pałacu, leżące bez życia. Był to starszy sierżant żandarmerji Franciszek Kuryzma. Na miejscu wypadku zjechali natychmiast przedstawiciele władz wojskowych, żandarmerji, komendant policji państwowej Jagrym-Maleszewski, oraz naczelnik urzędu śledczego. Pałac belwederski obstawiono silnym kordonem policji. Następnie na terenie parku belwederskiego zarządzono oblławę przy pomocy psa policyjnego. W wyniku tej oblawy zatrzymano w budce dozorcę parkowego pewnego osobnika, którym okazał się niejaki A. Kosowski, były wywiadowca oddziału II szt. gen., ostatnio zaś zatrudniony w straży pogranicznej. Narazie Kosowski zaprzecza wszelkim podejrzeniom oświadczając, że dążył do pracy, lecz ponieważ miał jeszcze dużo czasu wstąpił do łazienek, aby pogawędzić z dozorcą. Park łazienkowski i belwederski od rana zostały zamknięte dla publiczności, przy bramach stoją warty. Jak się dowiadujemy, Kuryzma, który pełnił wartę w parku belwederskim w pewnej chwili podszedł w kierunku jednego z drzew, wówczas, jak się zdaje wskazywać dotychczasowe śledztwo, padł strzały z ukrycia. Aresztowany Kosowski był wydalony z II oddziału sztabu gen. za pijaństwo. W czasie służby w II oddziale był on przydzielony do ochrony pałacu belwederskiego. Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu. Kosowski wkleił się w zeznaniach. Jak wynika, strzelił on do żandarma Kuryzmy z odległości 2 do 3 kroków.

Agencja Press dowiaduje się z kół miarodajnych, iż toczące się śledztwo w sprawie zabójstwa na żandarmie Kuryzmie nie jest jeszcze zakończone i prawdopodobnie przeciągnie się czas dłuższy. W każdym razie należy stwierdzić, iż tło zajścia stanowi wyłączenie osobiste porachunki. Śledztwo, które oczywiście musi być poufne, nie idzie w żadnym innym kierunku. Pomimo ściśle prywatnego tła zamachu wypadek znany był już w godzinach rannych w Berlinie, tak, iż niektóre organy berlińskie bez sprawdzenia u źródeł nadały zajściu posmak sensacji politycznej w formie bardzo przesadzonej.

Żądania Polaków w Rumunii.

W związku ze zmianą rządu w Bukareszcie odbył się w Czerniowcach wiec polski, który powziął uchwały następujące:

1. Polacy w Rumunii, gnębieni przez szereg lat bezprawnie i wbrew konstytucji, a to na gruncie ich oświaty narodowej, jakoteż ich praw do wysyłania swoich zastępców do wszystkich instytucji prawem

przewidzianych, do których z racji swej liczby mają prawo wysyłania swojego reprezentanta, wyrażają swoje zadowolenie, iż wreszcie przyszedł rząd, na którego czele stoi p. Julju Maniu, którego programem jest wprowadzenie sprawiedliwości, równouprawnienia i respektowania konstytucji wobec wszystkich.

2. Polacy w Rumunii proszą prezydenta ministrów p. Julju Maniu i p. ministra dla Bukowiny dr. Sancino-Suveanu, by dali wyraz deklarowanej sprawiedliwości i uznania dla Polaków, którzy jako pierwsi podali dłoń braci rumuńskiej w roku 1918, przyczynili się do przyłączenia Bukowiny do Starego Królestwa i jako jedyni wytrwali w szczerej współpracy przy konsolidacji państwa rumuńskiego po dzień dzisiejszy, i by dali miejsce dla naszego kandydata-Polaka do parlamentu na liście rządowej (na której figurował nasz kandydat w powiecie czerniowieckim, gdy dzisiejsza partja rządowa była najdobitniej, iż doceniają wartość mniejszości polskiej oraz jej pracę twórczą i zaczenie dla prawdziwej przyjaźni między narodem polskim i rumuńskim.

3. Polacy jednomyślnie żądają zwrotu szkół polskich, skasowanych przez poprzednie rządy bezprawnie, zamianowania inspektora-Polaka i rewizorów szkolnych dla szkół polskich, jakoteż zwrotu reprezentacji, należnej Polakom wedle ich liczby w gminach, powiatach i wszystkich innych instytucjach publicznych, w których mieli swoich reprezentantów, a którzy gwałtem zostali usunięci.

Nowy rząd estoński.

Nowy gabinet estoński, który staje przed parlamentem, przedstawia się następująco: głowa państwa Reja, (socjalista), sprawy wewnętrzne i sprawiedliwość Kalbus (partja pracy), sprawy zagraniczne Lattik (chrześcijańska partja ludowa), wojna Jukkari (partja pracy), skarby, handel i przemysł Oins (socjalista), rolnictwo Soonberg (osadnik), komunikacja Köster (osadnik), oświata, praca i opieka społeczna Johanson (socjalista). Nowy gabinet estoński składa się z głowy państwa i tylko 7-miu ministrów, jakkolwiek ustawa o redukcji liczby ministerstw nie została jeszcze uchwalona przez parlament. Nowy rząd będzie rozporządzał większością około 65 głosów na ogólną liczbę 100 głosów.

Tajna rada angielska.

Na podstawie ostatnich raportów lekarzy, stan zdrowia króla angielskiego, chorego na zapalenie płuc, nie pogorszył się. Jednakowoż ostry przebieg choroby wyczerpał siły króla tak bardzo, że jeśli nawet nie przyłączy się z powodu silnej gorączki osłabienie serca, to w każdym razie dłuższy czas jeszcze upłynie, zanim król przyjdzie na tyle do sił, by mógł zajmować się sprawami państwa. Wobec tego zachodzi potrzeba utworzenia instytucji, któraby zastępowała króla podczas jego choroby i rekonwalescencji. Prezes ministrów Balwin, oświadczył w parlamencie, że ustanowiona zostanie tajna rada, do której należeć będzie młodszy syn króla, książę Yorku, lord kanclerz, arcybiskup Centerburg i prezes ministrów.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi i przyjaciółmi.

FERNANDO.

(POWIEŚĆ.)

8) — 0 — (Ciąg dalszy).

Niestety nie wszystko złoto co się świeci. Może nie upłynie tydzień, jak będę wypędzony z tego zamku, z moją żoną i dziećmi. Co się z nami stanie? Pomyśl jaka jest moja rozpacz, i jak rozdarłem być musi ojcowskie serce.

Zwierzanie to tak zasmuciło Pedra, że łzy zabłyśły w jego oczach.

— Płaczesz, wierny mój przyjacielu — powiedział hrabia — czy słyszysz płacz mojej żony i moich dzieci, jak zostaną wypędzeni z zamku i pogrążeni w najokropniejszej nędzy? Otóż to jeszcze nie wszystko; straszniejsze może spotkać nas nieszczęście. Zagrożony jestem ponieść wstyd śmiertelny i niepowetowany, to mnie najwięcej przeraża. Nie, ja nie przeżyję mojej hańby, prędzej umrę niż stracić honor. W tak okropnem położeniu udaję się do ciebie, mój dobry, drogi Pedro. Jesteś jedyną żyjącą istotą, której mogę zaufać; ty możesz, ty musisz być moim zbawcą.

— Ja — zawołał Pedro z ogromnem zadziwieniem, — czy to nie sen panie? czy bolesne twoje położenie pomieszało ci zmysły. Nie posiadam nic na świecie, jak mój talent i moja lutnia. Jakim sposobem taki biedak jak ja, mógłby być panu pożytecznym w tak ważnych okolicznościach?...

— Ty możesz wiele, bardzo wiele, wszystko! nie tylko możesz mi być użytecznym, ale możesz zostać człowiekiem bogatym, poważanym, szlachcicem jednem słowem.

— Cóż tak patrzysz na mnie? Wierz mi, ja nie żartuję, stan moich interesów nie zachęca mnie do tego zupełnie; ja mówię prawdę. Zaraz ci to jaśniej wytłumaczę, posłuchaj mnie tylko, kochany Pedro. Znam do-

skonałe tajemnice twojego serca, choć ja tak starannie przedemną ukrywałeś. Bładość twoja i smutek nie są bez powodu, ani te smutne tony, które się teraz rozlegały pośród skał w miejsce wesołych niegdyś piosenek. Przyczyną twoich cierpień jest młoda i ładna panienka, której udzielałeś w Madrycie lekcji muzyki i śpiewu. Rumienisz się z obawy, abym nie zganił twej chęci zbliżenia się do panny szlachetnego rodu. Nie, nie mogę cię ganić, cnoty i przymioty tej młodej osoby usprawiedliwiają twoje życzenia. Nietylko twoja tajemnica jest mi znana, wiem jeszcze więcej; piękna Laura podziela twoje uczucie i nie wahałaby się ani chwili oddać ci swą rękę. Ale przekonanie i wola jej rodziców sprzeciwiają się temu; nie oddadzą ani swej córki człowiekowi, który nie jest szlachcicem, choćby posiadał wszystko złoto Indji, i rozgniewani są do najwyższego stopnia jej przychylnością dla biednego muzyka. Nigdy nie zezwolą na to połączenie. Mają nawet zamiar osadzić śliczną Laurę przy jednej z krewnych w zamku, położonym o 320 kilometrów za Madrytem, gdzie ściśle strzeżoną będzie. Jesteś więc pewny, nigdy więcej nie zobaczysz swej ukochanej. Wzdychasz młodzieńczo, nie smuć się. Podam ci sposób zostania właścicielem znacznego majątku i otrzymania dyplomu, za pomocą którego z łatwością skłoniśz rodziców Laury do oddania ci jej ręki. Badałem ich pilnie i znam o tyle ich zdanie pod tym względem, abym cię mógł o tem zapewnić. Teraz od ciebie tylko zależy, kochany Pedro, zostać właścicielem zamku, szlachcicem i mężem pięknej Laury. Powiedz mi, coż o tem myślisz?

— Wszystko, co mi pan dziś mówisz, jest mi zagadką — odpowiedział Pedro, — nie mogę pana zupełnie zrozumieć. Nadzieje, jakie mi hrabia robi, piękne są marzeniem tylko. Pozostanę na zawsze, jak dziś jestem, najmieszczęśliwszy z śmiertelników.

— Wierz mi, Pedro, twoje szczęście od ciebie zależy, zbliż się i posłuchaj.

Hrabia przysunął swoje krzesło do niego i powiedział mu cichym i przytłumionym głosem:

— Ten mały chłopiec, który teraz choruje, jest główną przyczyną mego zmartwienia i rozpacz, nie życzę sobie, aby on wyzdrowiał. Oto wszystko, rozumiesz mnie?

Pedro pochylił głowę; Alonzo cichszym jeszcze głosem mówił dalej.

— Dasz mu napój, który go uzdrowi na zawsze. Niech to dziecko nieszczęścia opuści ten świat! Jestem hrabią Alvarez i oddaję ci w posiadanie ten zamek.

Pedro porwał się z zadziwieniem i zawołał:

— Jako, ja miałbym zostać zabójcą tego miłego dziecięcia, które mi nigdy nie zrobiło nic złego! Nie, to zbyt okropne, nie, nigdy.

— Na miłość Boga! nie krzycz tak głośno; posłuchaj mnie — rzekł Alonzo. — Nie przerywaj mi tylko, a później dowiem się, co postanowiłeś uczynić.

Alonzo wyczerpał cały zasób swej wymowy i fałszywych dowodzeń, ażeby złagodzić okropność tej zbrodni i skłonić do niej, ciągle opierającego się Pedra. Potem dodał:

— Jeszcze raz ci powtarzam, czyn ten daleko mniej zasługiwałby na karę, jak to sobie wyobrażasz. To dziecko od urodzenia ma zdrowie równie wątłe jak jego rodzice; i nosi w sobie zarodek przedwczesnej śmierci. Jeżeli wyjdzie z tej choroby, co jest niepodobieństwem, jak długo jeszcze pożyje? Może rok, może pół roku, albo trzy miesiące tylko.

Pedro odpowiedział lekliwie.

— Fernando jest wątłej budowy ciała, to prawda, ale nie sądziłbym nigdy, żeby był tak słaby, jak pan mówisz.

— Jestem o tem przekonany — odrzekł hrabia.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Wtorek

11

grudnia

Św. Damazego, papieża i wyzn.
* 304, † 384.

Św. Trasona, męczennika,
† 230 r.

Św. Sabina, biskupa, wyznawcy,

SKŁOW.: WOJMIK.

Iżali moje słowa nie są jako ogień, mówi Pan,
a jako młot kruszący skałę.

(Jeremiasz XXIII. 29).

Pan obrał Syjon, obrał go na mieszkanie sobie.
(Psaln CXXXI. 13).

Zdanie:

Warto chociażby raz na chwilę jedną
Położyć palce na dusz ludzkich ranie,
I w lepsze światy zawieść duszę biedną
Prawdy i piękna dać jej pożądanie.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o go-
dzinie 7.47, zach. o godz. 15.28. — Księżyc wsch. o
godz. 7.10, zach. o godz. 15.20. Merkury w kon-
junkcji z księżycem, Mars w kwadraturze z Ura-
nem.

Długość dnia wynosi 7 g. 41 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: burzliwie,
opady. Jutro: łagodnie z lekkim opadem śniega.

—o(o)—

— **Należy przestrzegać przepisy wojskowe.** W
związku z tegorocznym poborem i raportami kontrol-
nymi stwierdzono, że coraz większy procent młodzie-
ży, zwłaszcza akademickiej nie przestrzega przepisów
ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej,
narażając się na przymkę następstwa. Ustawa z dnia
23 maja 1924 r. znówelizowana została z dniem 1 ma-
ca roku bieżącego w tym duchu, że nakłada na wszyst-
kich mężczyzn pewne obowiązki już od 18 roku życia,
tak, że przekroczenie przepisów tej ustawy, a więc
nie zameldowanie o zmianie adresu, uchybienia w
związku z rejestracją poborowych, nie stawienie się lub
opóźnione stawienie się do poboru, zaś dla rezerwi-
stów nieprzestrzeganie raportów kontrolnych, pociąga
za sobą dla młodzieży prócz kar administracyjnych,
względnie sądowych automatycznie utratę prawa do
półtorarocznej służby i prawa korzystania z odroczeń
służby wojskowej w czasie studiów.

— **Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o nad-
zorze nad żywnością.** Ministerstwo spraw wewnętrz-
nych przystąpiło do opracowania szeregu rozporzą-
dzeń wykonawczych do ustawy o nadzorze nad żywno-
ścią. Rozporządzenia te dotyczą wyrobów mleczar-
skich i tłuszczów roślinnych, wyrobów wędliniarskich
i cukierniczych. Bezwzględnie zakazane będzie jakie-
kolwiek odtłuszczenie mleka krowiego. Przy tłus-
zczach roślinnych określony zostanie procentowy sto-
sunek koniecznych składników chemicznych. Ponadto
rozporządzenia normują używanie barwników do wy-
robów wędliniarskich i cukierniczych. W wędlinach
używanie jakichkolwiek barwników będzie zakazane.
W wyrobach cukierniczych zabarwianie będzie do-
zwolone jedynie na podstawie specjalnej deklaracji
nadsyłanej władzom administracyjnym, wskazującej
ilość i jakość barwników. Za fałszerstwa żywności
nakładane będą grzywny do 10.000 złotych.

— **Ostrzeżenie.** Zarząd Powszechnej Wystawy
Krajowej w r. 1929, która odbędzie się w Poznaniu od
połowy maja do końca września, przestrzega zaintere-
sowanych przed różnymi imprezami reklamowymi, jak-
że łącznie z wystawą zapowiada bywają ze stron nie-
powołanych. Zwłaszcza podaje zarząd P. W. K. do
wiadomości, że katalogi wystawowe jako również
przewodniki po wystawie zarząd P. W. K. przysto-
puje we własnym urzędowym opracowaniu. Ukażą
się wszystkie te oficjalne publikacje nakładem biura
ogłoszeń „Par“ w Poznaniu.

— **Obrady nad uproszczeniem techniki podatko-
wej.** W tych dniach w ministerstwie skarbu rozpo-
częły się obrady zjazdu naczelników wydziałów po-
datków bezpośrednich izb skarbowych. Tematem
obrad tych jest uproszczenie techniki podatkowej we
władzach I i II instancji. Pierwszy dzień obrad wy-
pełniły sprawozdania uczestników zjazdu z działalno-
ści władz I i II instancji. W drugim dniu obrad dy-
rektor departamentu ogólnego ministerstwa skarbu,
p. Stefan Starzyński, wygłosił obszerny referat o po-
lityce gospodarczej i roli wydziałów podatkowych
wobec życia gospodarczego kraju, naczelnik zaś wy-
działu I departamentu podatków, p. Paweł Michalski,

— referat o stanie agend I i II instancji oraz o interpre-
tacji ustaw podatkowych. Obrady zjazdu potrwać
4 dni.

— **Przepisy o szkołach muzycznych.** W minister-
stwie wyznań religijnych i oświecenia publicznego
omawiany jest projekt zreorganizowania dotychczas-
owego systemu nauczania muzyki w Polsce. Szkoły
muzyczne rozgraniczone mają być na wzór szkolnic-
twa ogólnokształcącego na szkoły muzyczne po-
wszechnie, średnie i wyższe. Ukończenie wyższej szko-
ły muzycznej dawałoby wszelkie przywileje, przysłu-
gujące absolwentom uczelni akademickich.

— **Uregulowanie sprawy zastawów lombard-
owych.** Ministerstwo skarbu w porozumieniu z minister-
stwem spraw wewnętrznych przystąpiło do opraco-
wania rozporządzenia o lombardach samorządowych i
prywatnych. Rozporządzenie określi maksymalną
wysokość stawek oprocentowania zastawów, przyczem
oprocentowanie w lombardach samorządowych ma
być niższe o 25 proc. Specjalne przepisy zapobiec ma-
ją zastawianiu rzeczy kradzionych. W tym celu ogra-
niczone zostanie zastawianie na kwity bezimienne
przedmiotów wartości powyżej 100 złotych. Poza tem
wprowadzone będzie przesłanie wszystkim lombar-
dom przez urzędy śledcze meldunków o kradzieżach.

Województwo śląskie

* **Konferencja pastoralna.** W czwartek, dnia
13. bm. o godz. 3 po południu odbędzie się w kaplicy
Sióstr Elżbietanek w Katowicach wspólna konferen-
cja pastoralna dekanatów: Katowice, Piekary, Król.
Huta, Mikołów, Mysłówice i Ruda Śląska. Ksiądz
kanclerz Skrzypczyk wygłosi referat na temat:
„Pogląd na prawo kościelne i główne jego zarysy“.

* **Wykłady rolnicze przez „Polskie Radio w Ka-
towicach“.** Od pewnego czasu odbywają się transmisje
wykładów rolniczych przez „Polskie Radio“ w Kato-
wicach. Wygłaszanie referatów odbywa się zwykle
od godziny 14.20 do godz. 14.40. Wykłady przyszłe
uwzględnią będą głównie potrzeby rolnictwa śląskie-
go. Organizacja wykładów znajduje się w ręku prof.
p. dr. Piekarskiego. Dalsze wykłady będą następują-
ce: 8 grudnia o szkodnikach śpiżkowych, 9 grudnia o
zwalczaniu szkodników leśnych, 16 grudnia o przecho-
wywaniu obornika w świetle najnowszych badań, 23
grudnia o ochronie roślin w Polsce, 30 grudnia o po-
głównem nawożeniu ozimin. — Na styczeń 1929 r. są
przewidziane następujące referaty: O potrzebie i ko-
rzyściach kontroli nawozów i pasz, z dziedziny past-
wisk, z dziedziny mleczarstwa, wreszcie o nawozach
chorzowskich. Tematy dokładne ogłoszone zostaną
po ich ustaleniu. Ogłasza je zresztą także dyrekcja
Polskiego Radia.

* **Współpraca Izby Rolniczej z powiatowymi ko-
misjami rolnymi.** W Śląskiej Izbie Rolniczej odbyła się
konferencja z kierownikami szkół rolniczych i ogrodni-
czych oraz przedstawicielami tutejszych organizacji
rolniczych, która miała na celu uzgodnienie współpracy
izby w powiatowych komisjach rolnych organizowa-
nych obecnie na Śląsku na podstawie rozporządzenia
urzędu wojewódzkiego. Na konferencji omawiano
również sprawę udziału izby i organizacji rolnych w
Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

* **Umowa pożyczkowa.** W tych dniach została
podpisana umowa, na mocy której Bank Francusko-
Polski przez swój oddział w Katowicach udzielił Pol-
skiemu Syndykatowi Hut Żelaznych jednorazowego
kredytu w kwocie 7 milionów złotych. Warunki umo-
wy są bardzo korzystne.

* **Praca oświatowa Czerwonego Krzyża.** Okręg
śląski Czerwonego Krzyża, uważając propagandę higie-
ny za jedno ze swych zadań, wypożyczył z sekreta-
riatu Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża w Paryżu
szereg filmów z dziedziny higieny i będzie je bez-
płatnie dostarczał kolumnom sanitarnym, oddziałom
miejscowym i kołom młodzieży Czerwonego Krzyża
w województwie śląskim. Poza tem zarząd okręgo-
wy posiada jako swą własność znaczną ilość seryj
przeźroczy higienicznych oraz aparat projekcyjny i
kinematograficzny, który stawia wraz z obsługą do
dyspozycji wymienionych organizacji również bez-
płatnie.

Ponieważ reflektantów jest dużo, uprasza się, aby
organizacje miejsc. zgłaszały zawczasu swoje zapotrzebo-
wanie i aby nie zmieniały w ostatniej chwili terminów,
ustalonych dla wykładów i przedstawień kinematogra-
ficznych. Na wszystkie niedziele i święta aż do marca
1929 roku aparat jest już zamówiony, tak, że nowo-

MYDŁO REGERA marzeniem kobiety,
MYDŁO REGERA ma wszystkie zalety.
Kto raz **REGERA MYDŁEM** zrobił pranie,
Ten już do grobu mu wiernym zostanie.

zgłaszającym się można go wypożyczyć tylko w dni
powszednie.

Filmy zamieniane będą co trzy miesiące. W bieżą-
cym kwartale można wypożyczyć następujące filmy:
„Gruźlica, jej przyczyny i objawy“, „Urządzenie wsi-
kolonii dla gruźliczych i rekonalescentów w Pap-
worth (Anglia)“, „Rachitis“, „Pielęgnowanie zębów“.
Poza tem stoja do dyspozycji dwa filmy o obronie
przeciwgazowej. Dalszych informacji w tej sprawie
udziela biuro Czerwonego Krzyża w Katowicach, ulica
Andrzeja 9. Telefon 8-92.

* **Narady nad szkolnictwem technicznym.** Z inicja-
tywą Stowarzyszenia Inżynierów-Mechaników Pol-
skich i Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techni-
ków Województwa Śląskiego odbyła się w dniach 8 i
9 grudnia w Katowicach konferencja w sprawie roz-
budowy szkolnictwa technicznego w Polsce, a w
szczególności w województwie śląskim. Na konfe-
rencji wygłoszono szereg referatów z zakresu szkol-
nictwa technicznego i rzemieślniczego oraz rozpatry-
wano sprawę utworzenia rady kształcenia techniczne-
go, mającej być instytucją opiniodawczą i doradczą dla
wszelkich kwestyj, związanych z rozwojem i rozbud-
ową szkolnictwa technicznego.

* **Utworzenie urzędu i wydziałów śledczych.** Przy
główniej komendzie policji województwa śląskiego two-
rzy się urząd śledczy, przy miejskiej i powiatowej ko-
mendzie policji w Katowicach i przy miejskiej kome-
ndzie policji w Królewskiej Hucie — wydziały śledcze.
Wiadomo, że zadaniem wydziałów śledczych jest za-
pobieganie przestępstwom i ich dochodzenie.

* **Olbryzie straty skarbu państwa z powodu
przemysłnictwa.** Przed kilku dniami umieściliśmy no-
tatkę dotyczącą strat ponoszonych przez skarbu pań-
stwa wskutek przemytu na granicy polsko-niemieckiej
w odcinku śląskim. W związku z tą notatką donosimy,
że straty skarbu państwa z powodu przemysłnictwa
wyrobów tytoniowych, licząc skromnie, wynoszą w
ciągu jednego roku około 90 milionów złotych. Jak
stwierdzają władze skarbowe, część towarów prze-
mianych jest drogami celnymi pod fałszywymi dekla-
racjami. Np. deklarowane są bibułki kolorowe, a tym-
czasem są to papierosy itp.

* **W sprawie dodatku mieszkaniowego dla emery-
towanych urzędników.** Związek Emerytowanych Urzęd-
ników Państwowych, Samorządowych, Komunalnych
i Wojskowych Województwa Śląskiego z siedzibą w
Katowicach donosi, co następuje: „Emeryci, którzy
otrzymywali w czynnej służbie pobory z budżetu wo-
jewództwa śląskiego, nie pobierają dotychczas dodatku
mieszkaniowego wedle ustaw śląskich, albowiem wy-
dział skarbowy zasłania się brakiem wyraźnej ustawy
co do wypłaty tego dodatku i wskutek tego wymierza
wzgl. wypłaca bez wszelkich podstaw dodatek miesz-
kaniowy ustanowiony dla urzędników Rzeczypospoli-
tej. Ponieważ emeryci śląscy są z tego powodu znacz-
nie pokrzywdzeni, przeto byłoby pożądanem, ażeby w
nowej ustawie o wypłacie pełnego dodatku mieszka-
niowego warszawskiego było dodane „dodatek ten na-
leży wypłacać urzędnikom w czynnej służbie jakoteż
urzędnikom pozostającym w stanie spoczynku w zro-
zumieniu artykułu 5 ustawy z dnia 2 sierpnia b. r. —
Dz. Ust. Ś. — nr. 17, poz. 33“.

Z Katowickiego.

Katowice. („Gwiazdka“ dla bezrobotnych,
inwalidów i ubogich.) Magistrat miasta Kato-
wic na ostatnim swem posiedzeniu uchwalił obdzielić
na gwiazdkę 600 bezrobotnych, 3000 inwalidów pracy,
2200 inwalidów wojennych i powstańczych względnie
ich rodziny, oraz 1000 ubogich. Na ten cel przeznaczo-
no sumę ogólnie 100 tysięcy złotych.

— (Kasiarze na ławie oskarżonych.)
Przed sądem w Katowicach toczy się proces przeciw
kasiarzom, którzy w czerwcu bieżącego roku włamali
się do kasy spółki budowlanej „Industriebau“ w Kato-
wicach. Na ławie oskarżonych zasiadli ślusarz Jan
Komorek i malarz Herman Kretzek oraz biurowy Wal-
ter Komorek z Katowic, dalej Anna Bujok z Poznania;
za paserstwo: zameżne kobiety Józefa Kłodowa i Berta
Kretzek, szofer Alfons Goniewicz, pracownik umy-

słowy Jerzy Nowak i szewc August Galuschke. Jak swego czasu donieśliśmy, sprawcy włamania wynieśli bogaty łup z kasy wymienionego przedsiębiorstwa, gdyż skradziona kwota wynosiła 100 000 złotych.

— (Ostrzeżenie przed oszustką.) Na Śląsku pojawiła się w habicie zakonnicy oszustka Weronika Erlebach, karana kilkakrotnie więzieniem za różne przestępstwa. Dochodzenia urzędowe wykazały, iż jest ona w służbie heretyków i sprzedaje broszurki lub bierze ofiary na msze św. oraz rzekomo na swój zakład św. Anny w Częstochowie. Ostrzegamy przed tą oszustką, zwłaszcza ludność wiejską, która zbyt łatwo wierzy osobom, które noszą szaty zakonne.

— (Przejechany przez samochód.) Na ulicy Zamkowej został przejechany Maciej Herich z Bogucic. Pogotowie ratunkowe odwiozło go do miejsciej lecznicy.

Siemianowice w Katowickim. (Skutki niewagi rodziców.) Smutny wypadek zdarzył się w rodzinie K. W czasie nieobecności matki zabawiło się dwoje dzieci, przyczem jedno z nich, 5-letnia dziewczynka zawadziła o garnek stojący na piecu. Wrzuciła go poparzyła dziewczynkę na całym ciele. Po udzieleniu nieszcześliwemu dziecku pierwszej pomocy, odstawiono je do lecznicy hutniczej. Śmierć wyzwoliła małeństwo od strasznych boleści. Winę tego nieszczęścia ponosi matka, gdyż pozostawiła dzieci bez dozoru.

Chorzów w Katowickim. (Zaginienie dziewczyny.) W dniu 1 grudnia wyszła z domu rodzicielskiego 18-letnia Maria Watołówna i dotychczas nie powróciła. Poszukiwania u krewnych i znajomych pozostały bez skutku. Rodzice zaginionej mieszkają w Chorzowie przy placu św. Jana 34. Wiadomości, mogące przyczynić się do odszukania zaginionej, uprasza się kierować do ekspozytury śledczej w Katowicach, ulica Zielona 28, pokój 94.

Bielszowice w Katowickim. (Zaopatrzyli się na święta.) Rzeźnik Emil Skutni w Bielszowicach został znacznie poszkodowany przez włamywaczy. W nocy, nieznanymi osobnikami wyjęli szybę z okna wystawowego, weszli przez otwór do składu i skradli 2 centnary wyrobów miesnych. Byli to uparci złodzieje, gdyż do składu Skutnika usiłowali włamać się już poprzedniej nocy, lecz zostali spłoszeni.

Z Król. Huty.

Królewska Huta. (Zasadzony za agitację komunistyczną.) Przed tutejszym sądem okręgowym stał robotnik Zielonka, oskarżony o przynależność do partii komunistycznej i o czynny udział w akcji antypaństwowej, w szczególności zaś o propagowanie zapomocą rozdawania ulotek hasła wyrotowych antypaństwowych. Sąd po kilkugodzinnej rozprawie wydał wyrok, skazując Zielonkę na 8 miesięcy twierdzy i ponoszenie kosztów sądowych.

— (Uwiedomienie.) Towarzystwo Czytelni Ludowych w Królewskiej Hucie zawiadamia, że odczyty, wygłaszane w mieście tutaj, przez profesorów Wyższej Jagiellońskiej odbywać się będą od teraz w czwartki, lecz w niedzielę o godz. 5 po południu, w auli gimnazjum żeńskiego. W minioną niedzielę wygłosił odczyt prof. J. Feldman na temat „Niemcy po wojnie“. Wykład wywołał wielkie zainteresowanie wśród słuchaczy.

— Oszustwo mieszkaniowe.) Eleonora Frackowiak z Król. Huty uwiadomiła policję, że Roman K. oszukał ją o 3 tysiące 500 złotych. Osobnik ten sprzedał Frackowiakowej swe mieszkanie za wyżej wymienioną kwotę. Po wręczeniu pieniędzy oszustowi, gdy chciała wprowadzić się do mieszkania, przekonała się, że padła nie tylko ofiarą oszusta, lecz także własnej lekkomyślności. Nie należy nigdy nie kupować, czego przynajmniej kupujący nie widzi.

Z Świętochłowickiego.

Wielkie Hajduki w Świętochłowickim. (Niebawem rozpoczyna się mrozy, przeto złodzieje kradną płaszcze.) Z kancelarii dyrektora Kasy Chorych p. Murłowskiego we Wielkich Hajdukach skradziono płaszcze zimowy. Wartość złodziejskiego łupu wynosi kilka set złotych.

Lipiny w Świętochłowickim. (Śmiertelny wypadek na kopalni.) Zatrudniona na kopalni „Reden“ 25-letnia robotnica Marja Kupno, zamieszkała w Chebziu, dostała się pomiędzy most wyścigowy i rebusztow, niebezpiecznej robotnicy oderwało głowę od tułowia.

Chebzie w Świętochłowickim. (Pobicie maszynisty.) Do tutejszej cegielni parowej przybyło kilku zawałidrogów, którzy pobili maszynistę, a innych robotników wypędzili z pracy. Z tego powodu cegielnia stanęła. Sprawców bójki aresztowano.

Ruda w Świętochłowickim. (Podziękowanie.) W dniu święta górniczego 4 grudnia otrzymałem dyplom i honorową odznakę nadane przez ministerstwo przemysłu i handlu dla zasłużonych górników. Za to odznaczenie mnie uprzejmie dziękuję. Równocześnie składam serdeczne podziękowanie dyrekcji kopalni hr. Ballestrema w Rudzie za gratyfikację, otrzymaną w

uroczystość św. Barbary z rąk naczelnika urzędu górniczego p. Kieszka. Wincenty Bonk, kontroler marek na kopalni „Wolfgang“.

— (Aresztowanie niebezpiecznego osobnika.) Policja w Rudzie aresztowała Henryka Cygana z Gliwic. Cygan gonił karczmarza Dadoka na ulicy. Był uzbrojony w sztylet i krzyczał, że zabije Dadoka. Aresztowanego osadzono w więzieniu.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyzna. (Działalność Polek.) Dnia 6-go grudnia b. r. pod przewodnictwem przewodniczącej pułk. Bukowskiej przy szczelnie zapelnionej sali Domu Narodowego odbyło się walne zebranie Tow. Polek w Pszczyźnie. Po zagajeniu przez przewodniczącą miejscowego koła p. dr. Rogalińską i odśpiewaniu pieśni „Serdeczna Matko“, odczytała sekretarka p. Przecz-kowa całoroczne sprawozdanie, dające obraz dużej pracy koła (liczba członkin wzrosła znacznie, bo z 80 na 242). Następnie skarbniczka p. Jędrysikówna zdała sprawozdanie kasowe. Po udzieleniu absolutorium objęła przewodnictwo zebrania pułk. Bukowska, dziękując w gorących i serdecznych słowach całemu zarządowi, który szedł w imię swej dewizy: Bóg, Rodzina, Ojczyzna — w imię wytkniętych ideałów i miłości dla Polski. — Po wyborze komisji matki przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Przez akklamację, jednogłośnie z małymi zmianami wybrano ponownie ten sam zarząd z p. dr. Rogalińską jako przewodniczącą, p. meć. Piotrowską drugą przewodniczącą, p. Przecz-kową sekretarką, p. Drozdównę skarbniczką. Przeprowadzwszy następnie wybór zarządu Młodych Polek, p. Bukowska z życzeniami dalszej owocnej i rzecowej pracy oddała ster koła nowemu zarządowi. Na zakończenie odśpiewano Rote, poczem miła niespodzianka i wiele radości było z powodu przybycia św. Mikołaja z darem dla „młodych“ i „starych“ Polek.

Mikołów w Pszczyńskim. (Nowy lekarz szpitalny.) Stanowisko naczelnego lekarza w lecznicy Spółki Brackiej w Mikołowie objął pan dr. Kalinowski, który urzęduje również dla osób prywatnych. Dwa razy w tygodniu p. dr. Kalinowski będzie udzielał porady lekarskiej w Łaziskach Górnych.

Borowa Wieś w Pszczyńskim. (Założenie towarzystwa śpiewu.) W lokalu p. Marcola odbyło się zebranie celem założenia kółka śpiewaczego. Na zebranie przybyło 38 osób, które zapisały się na członków czynnych. Do zarządu wybrano pp.: Korcela Józefa — prezes, Musioła Pawła zast. prezesa, nauczycielkę Olszewską — sekr., Krzysieczka Henryka — skarbn., Muskiewiczza Pawła i Szołtyśka Wilhelma — jako delegatów. Dyrygentem koła został obecny na zebraniu kierownik szkoły p. Bieniek Jan. Towarzystwo otrzymało nazwę „Jutrzenka“ i ma lekcje w każdą sobotę i w razie potrzeby w niedzielę w szkole.

Zazdrość w Pszczyńskim. (Biblioteka.) Przy szkole istnieje biblioteka Towarzystwa Czytelni Ludowych. Na czele komitetu czytelników stoi kierownik szkoły. Biblioteka jest czynna w szkole w Zazdrości w każdą niedzielę od godz. 3 do 5 po południu. Z tej biblioteki mogą korzystać także osoby z okolicznych wiosek, jak z Gardowic, Zawady i Woszczyc. Woszczycy zechcą się zgłaszać w każdą niedzielę u bibliotekarza Jana Świeżego. Wpisowe wynosi 50 gr. Składka miesięczna 10 gr.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Z kopalni Hoym.) W środę, dnia 5 grudnia odwiedził naszą kopalnię minister spraw wewnętrznych p. dr. Składkowski w towarzystwie wojewody p. dr. Grażyńskiego. Przy okazji tej, po objęździe kopalni, p. minister ofiarował na gwiazdkę dla dzieci górników 1000 złotych. Za tak hojny dar rada załogowa w imieniu pracowników składa p. ministrowi dr. Składkowskiemu serdeczne „Bóg zapłać“.

— (Rzeźmieszkę na targu gwiazdkowym.) Na targu gwiazdkowym, który odbył się w ubiegłym tygodniu, okradziono kilka kobiet. Mianowicie Joannie Fichmanowej z Brzezia skradł złodziej kieszonkowy 85 złotych, Marii Korusowej z Rybnika 12 zł, handlarzowi Stasiowski z Łodzi portfel, zawierający patent handlowy i dowody osobiste.

Niedobczyce w Rybnickim. (Nieszczęście kolejowe.) W tych dniach zdarzyło się nieszczęście na tutejszym dworcu kolejowym. Około południa, pociąg towarowy najechał na stojący na torze drugi pociąg towarowy. Sześć wagonów zostało zgruchotanych, 10 przeważnie uszkodzonych, parowóz zleciał z szyn do rowu. Kierownik lokomotywy zdołał zeskoczyć w ostatniej chwili, lecz palacz doznał ciężkich kalecezeń.

Leszczyny. (Zasadzony za oszustwo.) Rolnik Ryszard Jańczyk z Leszczyn sprzedał na targu w Rybniku wóz i konia. Kupujący oskarżył go, że został oszukany o 500 zł. Sąd skazał Jańczyka na 1 miesiąc więzienia.

Paniów w Rybnickim. (Nowe kółko śpiewacze.) W tutejszej wiosce zorganizowano zebranie celem założenia towarzystwa śpiewu.

W szkole zebrało się około 30 osób, które zapisały się na członków czynnych. Z powodu braku w Paniówkach odpowiedniego dyrygenta nie przystąpiono do wyboru zarządu koła, lecz wybrano komisję z kier. szkoły p. Świdrakiem Władysławem na czele. Nowe towarzystwo nosi nazwę „Gwiazda“. W najbliższych dniach zaang. żowany zostanie dyrygent i rozpoczyna się lekcje.

Czerwionka w Rybnickim. (Ku przestro-dze.) Robotnik Robert Gwóźdź zajął zbyt głęboko do kieliszka. W podchmielonym stanie hałasował. Gdy policjant wezwał go, aby zachowywał się spokojnie, obrzucił urzędnika wyzwiskami. Gwóźdź został skazany na 1 miesiąc więzienia.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Minister na polowaniu.) Jutro przybywa do Cieszyna minister rolnictwa i dóbr państwowych Niezabytkowski, który weźmie udział w polowaniu reprezentacyjnym na terenach b. Komory Cieszyńskiej.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Tajne zebranie młodzieży komunistycznej.) Wydział śledczy policji w Sosnowcu otrzymał informacje, że w pewnym mieszkaniu w Strzemieszycach odbywa się konspiracyjne zebranie przywódców młodzieży komunistycznej. Gdy policja wkroczyła do mieszkania tego, zastała sześciu młodych komunistów obradujących. Przy zatrzymanych znaleziono materiał obciążający w postaci szeregu dokumentów, bibuły komunistycznej.

Kraków. (Piekielna maszyna w administracji dziennika.) W związku z wiadomością „Zamach dynamitowy“ na dyrektora drukarni „Słowa Polskiego“ we Lwowie, umieszczanej w ostatnim numerze „Katolika“ donosimy, że także dyrekcja „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“ w Krakowie otrzymała maszynę piekielną na św. Mikołaja w formie elegancko opakowanej, dębowej, politurowanej kasety, o pokrywę podnoszącej się do góry. Kasetę związana była złotą taśmą, a na wierzchu znajdowała się złożona różga. Na brzegu kasetki przymocowany był diabełek, od którego prowadził sznurek do wnętrza przesyłki. Kasetki nie można było otworzyć, nie usuwając diabełka. Kasetkę oddano do zbadania. Fachowe badanie wykazało, że kasetka była pomysłowo zbudowaną maszyną piekielną. Pociągnięcie za sznurek z diabełkiem byłoby spowodowało wybuch. Fachowcy orzekli, że wybuch byłby zabił 4 osoby, które znajdowały się w pokoju, gdy posłaniec przyniósł kasetkę. Policja wszczęła śledztwo celem wykrycia sprawców.

Żyrardów. (Śmiertelna zemsta beznogiego opryszka.) W jednej ze spelunek, w której gnieźdzą się miejscowe szumowiny, wynikła po su-to zakrapianej wódka libacji krwawa walka między złodziejem Łuczakiem, który stracił obie nogi w czasie kradzieży kolejowej, a jego towarzyszem Sosnowskim, któremu złodzieje odrabiali przed kilku laty siękiera rękę i jeszcze jednym bandytą, którego nazwiska nie zdołano ustalić. Beznogi Łuczak zeskoczył z krzesła na podłogę, podpełził do Sosnowskiego i objął go oburącz za kolana. Sosnowski stracił równowagę i padł twarzą na podłogę. Wtedy beznogi Łuczak wgramolił się na plecy, dobył z zanadru fiński nóż składany i zaczął zadawać ciosy. Drugi opryszek również nie pozostał bezczynny. Ogółem pchnęli Sosnowskiego dwanaście razy. — Cztery rany okazały się śmiertelne. Zbrodniarze tak byli zaciętrzewieni, że nie słyszeli kroków policjanta, biegnącego po schodach. Sosnowski skonał w poczekalni szpitala.

Z dalszych stron.

Frankfurt. (Zaburzenia podczas przedstawienia w teatrze.) W tutejszym teatrze podczas przedstawienia komedii p. t. „Śluby będą zawierane w niebie“ doszło do zaburzeń. Policja musiała w trakcie przedstawienia wkroczyć na salę i wyprowadzić kilku osobników zakłócających spokój. Wywołało to na salę ogromne zamieszanie. Z galerji posypały się do krzesel bomby łzawiące, które zmusiły widzów do opuszczenia sali. Godny podkreślenia fakt, iż podczas całego tego zajścia aktorzy bez przerwy grali na scenie. Po przedstawieniu również przed teatrem rozrzucono cały szereg bomb z gazami łzawiącymi. Policja zarządziła cały szereg aresztowań.

Hamburg. (Mіasto hamburskim rozpoczął się sensacyjny proces, wytoczony przez około 100 osób z kół ludności miejscowej przeciw miastu Hamburgowi o odszkodowanie za straty poniesione podczas słynnej katastrofy fosgenowej w maju r. b.

Moskwa. (Dwa tysiące domów zniszczyła Wołga.) Powódź przy ujściu największej rzeki rosyjskiej Wołgi ogarnia coraz większe obszary. Dotychczas jest przeszło 2 tysiące domów zniszczonych. W większości wypadków obszary nawiedzone powodzią, pozbawione są wszelkiego połączenia z lądem. Jedynie samoloty utrzymują połączenia z okolicami zagrożonymi oraz kierują akcją ratunkową. W pewnym szpitalu dla dzieci zginęło 12 dzieci.

Falszywe alarmy przeciw Polakom.

Berlin. (Tel. wł.) Przed niedawnym czasem zaalarmowały opinie niemieckiej gazety, wychodzące w Królewcu, że część posiadłości ziemskich, wystawionych na subhastę, wykupili Polacy, podstawił przez Bank Ludowy. Jedno z pism podało nawet, że 18 procent tych własności nabyli Polacy.

Pragnienia Mussoliniego.

Rzym. (PAT.) W sobotę odbyło się uroczyste posiedzenie Izby Deputowanych. Wzięli w nim udział wszyscy posłowie oraz wszyscy członkowie rządu. Trybuna, przeznaczona dla dworu królewskiego, senatorów, korpusu dyplomatycznego, prasy i publiczności, przepełniona. Po uchwaleniu przez aklamację projektu ustawy o Karcie Pracy i o wielkiej radzie faszystowskiej zabrał głos Mussolini, który oświadczył m. in., że ostatnia kadencja ciała ustawodawczego przejdzie do historii pod mianem konstytuanta rewolucji faszystowskiej. Następnie Mussolini poruszył sprawę ustaw zasadniczych, uchwalonych przez Izbę. Ustawa o Karcie Pracy będzie wykonana i urzeczywistniona w ciągu 14 lat. Mussolini podkreślił dalej trwałość rządów faszystowskich. Trwałość tę z punktu widzenia zagadnienia ekonomicznego osiągnięto dzięki popieraniu rolnictwa i rozwoju przemysłu. Z punktu widzenia finansowego trudny okres ten został przezwycię-

żony. Waluta jest zabezpieczona. Z punktu widzenia socjalnego dokonano zniesienia walki klas przez popieranie pracujących i liczne zarządzenia w dziedzinie opieki społecznej.

Przechodząc do polityki zagranicznej, Mussolini oświadczył, że Włochy podpisały pakt Kelloga, lecz poza tem istnieje rzeczywistość, której Włochy nie mogą ignorować. Tą rzeczywistością jest, że cały świat jest uzbrojony. Nie należy mieć złudzenia co do stanu politycznego w Europie. Gdy burza się zbliża, wszyscy mówią o pokoju. Nie chcemy wstrząsać równowagi Europy — oświadczył Mussolini — lecz powinniśmy być gotowi. Włochy są bardzo ostrożne w okazywaniu komukolwiek przyjaźni. Przemówienie swe Mussolini zakończył oświadczeniem, iż największym pragnieniem jego jest móc zamknąć oczy wtedy, gdy zobaczy wspinała wielkość na lądzie i morzu Italii faszystowskiej.

Sprawy gospodarcze.

Zjazd radców handlowych przy poselstwach polskich.

W połowie grudnia r. b. odbędzie się w ministerstwie przemysłu i handlu zjazd radców handlowych przy poselstwach polskich zagranicą. Na zjazd przybędzie kilkunastu radców handlowych, którzy konferować będą nad sprawami ewentualnego rozszerzenia naszych rynków zbytu i usprawnienia naszego obrotu towarowego z zagranicą. Obrady potrwać kilka dni. Szczegółowy program obrad zjazdu ustalony będzie po powrocie z rokowań handlowych w Budapeszcie naczelnika wydziału polityki handlowej i traktatów M. P. i H., p. Sadowskiego.

Polska linia morska.

Niezależnie od nowoutworzonej państwowej linii Gdyna—Francja, Gdyna—Anglia, przystępuje ministerstwo przemysłu i handlu do zorganizowania projektowanej od dawna polskiej linii śródziemnomorskiej, która będzie uruchomiona latem r. p. Linia ta będzie miała zapewnić masowe transporty polskie dla portów lewantyńskich oraz transporty powrotne, a mianowicie masowe ilości surowców, a przede wszystkim bawełny i tytoniu sprowadzanego do Polski.

Organizacja tej linii jest obecnie w toku, a rząd przypisuje wielką wagę szybkiemu zrealizowaniu tego projektu. Nowa linia powiększy stan posiadania polskiej żeglugi państwowej.

Zakupy surowca tytoniowego zagranicą.

Pertraktacje delegacji Polskiego Monopolu Tytoniowego, która od tygodnia bawi w Holandji w sprawach zakupu surowca tytoniowego, dobiegają końca. Obecnie bawi zagranicą kilka delegacji w sprawach zakupu surowca tytoniowego, między innymi w Rumunii, Bułgarii, we Włoszech itd.

Butelki monopolowe w metalowych kapslach.

Państwowy Monopol Spirytusowy zdecydował zaopatrzyć wszystkie butelki z wyrobami monopolowymi w specjalne kapsle metalowe miast dotychczasowego lakowania. Zmiana korkowania butelek zapobiec ma częstym nadużyciom podlegającym na zmniejszaniu zawartości monopolówek.

Z giełdy zbożowo-towarowej.

Tydzień ubiegły charakteryzuje się osłabieniem obrotów, częściowym spadkiem cen i co zatem idzie zwiększoną podażą towarów. Zwłaszcza w drugiej połowie tygodnia. — Zyto utrzymuje się przez dłuższy czas na wysokości 36 do 37 zł. spadło pod koniec tygodnia do 36—36,50, tracąc 1/2 złotego na 100 kg. To samo pszenica — której ostatnio cena wahała się między 46 1/2 a 47 zł. Za owies jednolitą płacono po 36 — 36,50 zł. i owies na kasze po 34 do 35 zł. (stracił 50 gr.) Wprowadzone niedawno kuchy rzepakowe spadły z 44—45 do 43—44 zł., natomiast kuchy liniane utrzymały się na poziomie 51 do 51,50 zł. Notowane z powrotem otręby pszenne grube, które w stosunku do swej ostatniej ceny (9. XI.) 27—28 zwykowały do 28—29 zł. Utrzymały się na dotychczasowym poziomie otręby pszenne po 27—23, otręby pszenne średnie po 27—28, mąka — po 49—50, nienotowane były mąka 4 zerowa, — pszena 61 proc. po 74—76, mąka żytnia 70 proc. groch polny i łubin. Ceny rozumie się za 100 klg. parytet wagon Warszawa. — (Arol). —

Badanie cen chleba.

Minister Składkowski wydał okólnik do wszystkich województw w sprawie cen chleba. Okólnik zarządza, aby wojewódzcy referenci aprowizacyjni systematycznie badali 2 razy miesięcznie ceny chleba, w ważniejszych ośrodkach województwa, a w razie zauważenia nieusprawiedliwionych różnic przeprowadzali badania na miejscu i ustalali łącznie z zainteresowanymi czynnikami ceny chleba.

Pożyczki na mechanizację piekarni.

Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, iż spółdzielnie, związki komunalne i osoby lub firmy prywatne, przystępujące do budowy piekarni większych, obliczonych na minimalną dzienną produkcję 5.000 kg. pieczywa — winny podanie o pożyczki kierować do odpowiedniego województwa, które ze swą opinią przesyła do Min. Spraw Wewnętrznych. Natomiast wszystkie inne podania kierowane będą przez wojewodów wprost do odpowiedniego oddz. Banku Gosp. Kraj.

Międzynarodowa konferencja w sprawie statystyk gospodarczych.

W ubiegłym tygodniu otwarto w Genewie zwołaną przez Radę Ligi Narodów konferencję międzynarodową w sprawie statystyk gospodarczych. W konferencji tej bierze udział 40 państw, w tej liczbie sześć z poza Ligi, a mianowicie St. Zjednoczone, Rosja, Egipt, Turcja i Meksyk. W obradach biorą też udział przedstawiciele Międzynarodowej Izby Handlowej i Międzynarodowego Instytutu Rolniczego.

Konferencja ma na celu możliwie największe znormalizowanie schematów i jednostek statystycznych dla wszystkich statystyk handlowych i gospodarczych, ujęcia tego w specjalną konwencję.

Ostatnie telegramy.

Bójki w Berlinie.

Berlin. (Tel. wł.) W niedzielę przyszło podczas pochodu komunistów w Karlshorst do starcia z policją. Kilkunastu uczestników pochodu oraz policjantów zostało ranionych. Dokonano licznych aresztowań.

Zabici i ranni pod zawalonym mostem.

Berlin. (Tel. wł.) W niedzielę wieczorem zawałił się będący w budowie most na szosie automobilowej pomiędzy Kolonią a Frankfurt nad Menem. Jedno z prześel betonowych runęło. Ponieważ na moście pracowano dniami i nocą, ołarą katastrofy padło wielu robotników.

Dotychczas wydobyto 1 zabitego i 5 rannych. Prace ratunkowe w toku.

Katastrofa kolejowa.

Berlin. (Tel. wł.) W sobotę rano w pobliżu stacji Sunthofen pociąg osobowy zderzył się z pociągiem towarowym. Kierownik pociągu towarowego został zabity, 10 osób odniosło ciężkie rany, 27 zaś lżejsze. Rannych przewieziono do szpitala.

Nowy przywódca centrowców.

Kolonia. (Tel. wł.) Po długich naradach kongres partii centrowej dokonał wyboru przewodniczącego w miejsce b. kanclerza Marxa, Prałat Kaas został wybrany 184 głosami. Drugi kandydat Joos, otrzymał 92 głosy, zaś Stögerwald 42 głosy.

Proces przeciw Beneszowi.

Praga. (AW.) Przed tutejszym sądem odbyła się rozprawa przeciwko ministrowi drowi Beneszowi, oskarżonemu przez generalnego sekretarza stronictwa narodowo-demokratycznego Chławaczka. Dr. Benesz nie stawiał się osobiście na rozprawie. Zastępca jego przedłożył pismo, w którym dr. Benesz usprawiedliwia swą nieobecność nawołaniem prac rządowych i prosi, by sąd zadowolił się pisemnym jego oświadczeniem. Trybunał przyjął do wiadomości pismo dra Benesza, domagał się jednak, by przy następnej rozprawie dr. Benesz stawiał się osobiście i zagroził ew. przymusowemu dostawieniem oskarżonego do sądu.

Bierny opór pocztowców w Austrii skończony.

Wiedeń. (AW.) Sytuacja wewnątrz polityczna oraz sprawa pocztowców do tej chwili nie są jeszcze wyjaśnione. Na ostatnim posiedzeniu parlamentu przyszło do wielkich starć między socjalistami i wszechniemcami. Minister finansów oświadczył, iż w roku przyszłym rząd uwzględni wszystkie żądania urzędników pocztowych. Wobec tego za rząd związku postanowili zakończyć bierny opór.

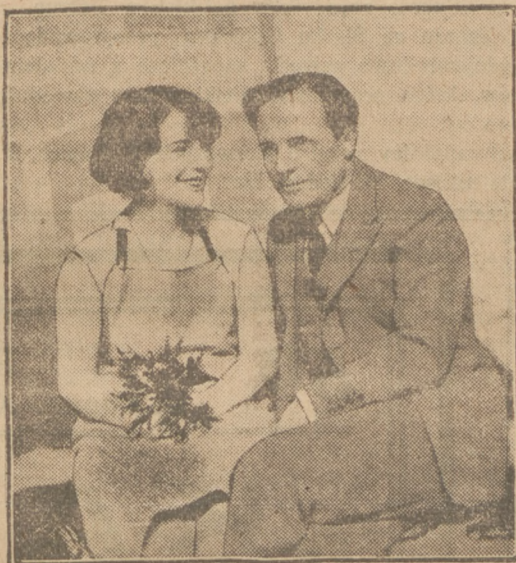
Stan zdrowia króla angielskiego.

London. (Tel. wł.) Według biuletynu, ogłoszonego przez lekarzy, król spał kilka godzin, ponieważ trwająca stale gorączka wyczerpała organizm. Puls jest regularny.

Walka w Afganistanie.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki wiedeńskie donoszą z Lahory, że walka przeciw królowi afgańskiemu Amanullahowi toczy się z wielką gwałtownością. Syn pewnego afgańskiego nosiwody Bacha Saku kieruje ruchem powstańczym. Na drodze, prowadzącej do Kabulu, umieszczono liczne obwieszczenia obiecujące dużą nagrodę za głowę Bacha Saku. Saku zaś odpowiedział na to wyznaczeniem premii za głowę Amanullaha.

Zaręczyny potomka rodu królewskiego z aktorką filmową.

Książę Ludwik Ferdynand Bourbon zaręczył się w Rzymie z Hertą v. Walther, córką niem. generała, obecnie aktorką filmową. Ród Bourbonów pochodzi od Capetów i dał cały szereg panujących Francji, Hiszpanii i Sycylii. We Francji panowali Bourboni od r. 1589 do r. 1793, a następnie od r. 1814 do r. 1830. W Hiszpanii panuje jeszcze dzisiaj królewska linia tego rodu Bourbon-Anjou. Włoscy Bourboni na Sycylii i Parmie zostali w zamieszkach rewolucyjnych przed 70 latami pozbawieni panowania.

Calles ustępuje.

New York. (Tel. wł.) Według doniesień z Meksyku Calles oświadczył, że zamierza wycofać się całkowicie z życia publicznego. Jako przyczynę podał ataki na jakie jest zewsząd narażony.

Wojna Boliwii z Paragwajem.

New York. (Tel. wł.) Z Boliwii donoszą, że wojska republikańskiej Paragwaj przekroczyły granicę Boliwii. Wobec tego rząd Boliwii zerwał stosunki dyplomatyczne z Paragwajem i odesłał pod eskortą do granicy posła boliwijskiego.

Z całego świata.

Pożar całego miasta japońskiego.

Wedle doniesień z Tokio w japońskim mieście portowym Wakkanai wybuchł w ostatnich dniach niezwykle silny pożar, który zniszczył całe prawie miasto. I tak pastwą płomieni padło około 700 domów, które uległy zupełnemu zniszczeniu. Ponieważ ogień szerzył się z błyskawiczną szybkością, nie obeszło się w licznych wypadkach bez ofiar w życiu ludzkim. Władze przypuszczają, iż ogień został wzniecony przez jakąś zbrodniczą rękę.

Oryginalna demonstracja.

Stolica Portugalii Lizbona była w ostatnich dniach widownią niezmiernie oryginalnej demonstracji. Oto magistrat miasta wydał ostatnio zarządzenie, mocą którego uzbrojone zostało ukazywanie się mieszkańców na ulicach miasta bez bucików. Ponieważ szerokie masy portugalskie są zwolennikami chodzenia „na bosaka”, przeto zarządzenie to wywołało odruch silnego niezadowolenia i w następstwie doprowadziło do licznej demonstracji „bosych” przed zarządkiem miasta.

Sprawy kościelne.

OO. Kapucyni twórcami poczty abisyńskiej.

W związku z dokonaniem niedawno otwarciem budynku pocztowego w stolicy Abisynji, Abdis-Abeba, należy przypomnieć, że służbę pocztową w tym kraju zorganizowali i wykonywali aż do r. 1908 misjonarze z zakonu OO. Kapucynów.

W r. 1889 poczta Kapucynów działała między Obok, Djibuty, Harrar i Abdis-Abeba. Urząd kurjera cesarza Menelika i władz państwowych powierzony był „dobrej pieczy misji katolickiej z Harrar”. W r. 1892 zorganizowano przy pomocy OO. Kapucynów systematyczną służbę pocztową. W r. 1899 kolej żelazna zastąpiła pracę wielbłądów i kurjerów pieszych na odcinku 34 a później 108 km. Aż do roku 1908 misjonarze koncentrowali w Harrar wszystką pocztę z wnętrza kraju i rozsyłali ją dalej trzy razy w tygodniu. W ciągu 16 lat pełnili OO. Kapucyni służbę pocztowców ku wielkiemu zadowoleniu ludności. Za każdym razem, gdy chcieli pozbyć się tej funkcji, by z większą swobodą oddać się pracy misyjnej, w kraju podnosił się ogólny krzyk protestów. Wreszcie pod presją misji utworzony został urząd poczmistrza świeckiego.

Praca pocztowa OO. Kapucynów odbywała się całkowicie darmo.

Liczebność zorganizowanej młodzieży włoskiej katolickiej.

Związek Katolickiej Młodzieży Włoskiej liczy obecnie 124.178 członków czynnych i 86.423 aspirantów. W roku 1926 liczby te przedstawiały się w ten sposób: 107.327 członków czynnych i 49.685 aspirantów. W życiu organizacyjnym związku pewne trudności, niekiedy bardzo znaczne, przedstawia stosunek do faszystowskich stowarzyszeń Balilla. Związek dostarcza pokaźne liczby kandydatów do stanu duchownego. Według najnowszej statystyki, która jednakże dotyczy zaledwie połowy katolickich związków młodzieży, z pośród tych zorganizowanych młodzieńców 2264 wstąpiło bądź to do seminarjów duchownych,

bądź do nowicjatów klasztornych, Kierownicy związku specjalną opieką otaczają periodyczne rekolekcje, które ostatnio z wielkim powodzeniem rozciągnięte zostały także na jak najszerzy ogół młodzieży niezerzezonej.

SPORT

Wyniki meczów sobotnich piłkarskich.

Katowice.

Pogoń — I. F. C. 4:6 (1:4).

Wielkie Hajduki.

Ruch — K. S. 07 Siemianowice 3:0 (1:0).

Piotrowice.

S. F. K. — Odra Szarlej rez 4:2 (3:1).

Siemianowice.

Iskra — K. S. 06 Mysłowice 3:3.

Wyniki niedzielnych meczów piłkarskich.

Nowy Bytom.

Pogoń — K. S. Dąb 4:6 (2:1).

Tarnowskie Góry.

I. K. S. — Stadjon Król. Huta 7:6 (6:2).

Śląsk — Kresy Król. Huta 2:4 (1:2).

Lipiny.

Naprzód — Kolejowy K. S. 4:0.

Siemianowice.

K. S. 07 — Diana 2:5 (1:3).

Królewska Huta.

Amatorski K. S. — Iskra 6:0.

Szarlej.

Odra — Sparta Wielkie Piekary 8:1 (3:0).

Wetnowice.

Orzeł — Śląsk Siemianowice 1:3 (1:0).

Sukces zapaśników polskich w Zabrze.

W Zabrzu na Śląsku Opolskim przeprowadzono wielkie międzynarodowe zawody zapaśnicze z udziałem 122 zapaśników, które przyniosły wielki sukces zawodnikom polskim.

Nasi zapaśnicy zajęli 5 pierwszych, 5 drugich, 2 czwarte i 1 piąte miejsce, na siedem klas.

Program radiowy

Wtorek, 11 grudnia 1928 r.

Katowice, fala 422: 15.45 Komunikaty Zrzeszeń Gospodarczych. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 16.55 Komunikat harcowski. — 17.10 Wykład historii Polski. — 17.35 Pogląd na ustrój świata (odczyt). — 18.00 Koncert z Warszawy. — 19.00 Rozmaitości. — 19.25 „Gospodyni śląska”. — 19.55 Komunikat rolniczy z Warszawy. — 20.05 Szkice z Niwy Polskiej Śląska (odczyt). — 20.30 Koncert z Warszawy. — 22.00 PAT. i komunikaty z Warszawy.

Warszawa, fala 1.111: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 15.20 Przegląd polityki za listopad. — 15.45 Aktualia. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 17.10 Życie sportowe w miastach amerykańskich (odczyt). — 17.35 Odczyt z Katowic. — 18.00 Koncert. — 19.55 Giełda zbożowa z Krakowa. — 20.30 Koncert. — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 17.10 Pogadanka dla rodziców i wychowawców. — 17.35 Życie studentów węgierskich w Uniwersytecie Jagiellońskim (odczyt). — 18.00 Koncert z Warszawy. — 18.55 Rozmaitości i komunikaty. — 19.30 Skrzynka pocztowa. — 20.30 Koncert z Warszawy. — 22.00 Komunikat z Warszawy.

Poznań, fala 344.8: 13.00 Sygnał czasu, płyty gramofonowe. — 14.00 Giełda i PAT. — 17.10 Zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich (odczyt). — 17.35 Lekcja francuskiego. — 18.00 Koncert z Warszawy. — 19.00 Wiadomości z Powszechnej Wystawy Krajowej. — 19.20 Odczyt z Warszawy. — 20.30 Koncert z Warszawy. — 22.50 PAT. i komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6:

Gliwice, fala 250: 16.00 „Der Hagestolz” (transmisja z Gliwic). — 16.30 Koncert. — 18.30 Lekcja francuskiego. — 19.15 Życie duchowe codziennosci (odczyt). — 19.50 Sztuka za czasów Götthego (odczyt). — 20.15 Koncert gry na skrzypcach.

Berlin, fala 488.9: 15.30 Gwiazdy w grudniu. — 16.00 Wśród książek. — 16.30 Pogadanka o fałszerzach pieniędzy. — 17.00 Muzyka. — 19.00 „Sprawa bałkańska” (odczyt). — 19.30 Wyprawy do bieżąca (IV). — 20.00 Program wieczorny. — 20.50 Muzyka. — 21.30 Dziennikarz przy mikrofonie.

Środa, 12 grudnia 1928 r.

Katowice, fala 422: 15.45 Komunikaty Zrzeszeń Gospodarczych. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 16.30 Stuchowisko dla dzieci. — 16.55 Komunikaty Dyrekcji poczt i telegrafów. — 17.10 Boje polskie w minionych stuleciach — „Raszyn”. — 17.35 Odczyt z działu: Wykład języka polskiego p. t. „Postacie kobiece w twórczości Elizy Orzeszkowej”. — 18.00 Koncert z Warszawy. — 18.55 Rozmaitości. — 19.10 Komunikat rolniczy z Warszawy. — 19.20 „Cyrulik Sewilski” (transmisja z opery poznańskiej). — 22.00 PAT. i komunikaty. — 22.30 Muzyka taneczna.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Jedna próba wystarczy
aby się przekonać że nacieranie
pod nazwą

Ichtiomentol

działa skutecznie na
reumatyzm, nerwole,
zapalenie stawów,
ból głowy i t.p.

nawet w tych wypadkach,
w których inne środki tego
rodzaju niepomogły.

Ichtiomentol nie posiada
Wpływu Saboratoryum apteki Edelmana i Smbor.

BANK LUDOWY

Sp. z o. n.

w Świętochłowicach, ul. Wolności 9

Przyjmuje depozyty za wypowiedzeniem dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym i półrocznym za wysokim oprocentowaniem i

udziela pożyczek pod bardzo dogodnymi warunkami.

Na gwiazdkę

polecam: Figury Serca Pana Jezusa i Najświętszej Marii Panny, wielkość 55 cm. para 15 zł. — Niepokalanego Poczęcia 6 zł. do 8 zł., wielkość 90 cm 38 zł. — Św. Teresy — w dobrym wykonaniu. — Ładne szopki, razem z figurkami 35 zł. Krzyże, świeczniki, pastorałki. Wielki wybór książek w dobrych oprawkach. Wielki wybór lalek, zabawek po najniższych cenach. Wózki do lalek — tanio.

Emil Wórt ni, W. Piekary

ul. Kościelna nr. 3.

Karmelki

w wielkim wyborze poleca

Fabryka A. Piasecki S. A.

Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza. Warszawa, Żórawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo Ządajcie prospektów.

Jakto, już nie masz

kaszi, a jeszcze chcesz cukierków „Malto”? Dam ci je, jeśli dobrze nauczysz się lekci! Cukierki słodowe i mentolowe „Malto” usuwają kaszel i chrypkę!

Agitujcie za naszą gazetą!

59

RO CZNIK

59

ulubionego Kalendarza ludowego już się ukazał

„KATOLIK” KALENDARZ DLA WSZYSTKICH NA ROK PAŃSKI 1929

jest do nabycia w „Katoliku Polskim” w Katowicach, Rynek 12.

Tegoroczny nasz kalendarz jest bardzo starannie wykonany i obfituje w treść doborową. Wszystkie powieści i artykuły są upiękzone obrazkami i ilustracjami

BEZPŁATNE DODATKI:

Kolorowy obrazek. — **Kalendarz ścienny** na białym kartonie, czerwonym drukiem

Treść kalendarza jest następująca:

1. **Artykuły:** Sanctuarja Różańca św. (czyli opis miejsc świętych pamiątek różańcowych w Ziemi św.) — W dziesięciolecie odrodzenia Polski (8 ilustracji). — Polski kongres eucharystyczny w Częstochowie (3 obrazki). — Nieszczęśliwa wyprawa Italji (7 rycin). — Kolonie letnie Związku Obrony Kresów Zachodnich (4 obrazki). — Próba polska przełotu poprzez Atlantyk (2 ryciny). — Olimpiada 1928 i nasz w niej udział (5 ilustracji).
2. **Powieści, opowiadania i legendy:** Lekarstwo na złą żonę. — Nowoczesne cuda apostołskie księży we Francji. — Bliźnięta (w 7-miu rozdziałach 5 obrazków). — O chłopie, który się ościelił.
3. **Artykułiki mniejsze:** Powstanie gradu. — Poszukiwania za siódmym zmysłem. — Właściwości fosfenu. — Sztuka rysowania. — Tajemnice mrówek. — Ceremonie pogrzebowe w Chinach. — Pierwszy biskup japończyk. — Straszny pożar teatru Novedades w Madrycie. — Trzynaście błędów życiowych. — Jak śpią różne narody. — Tajemnica węży morskiego (3 obrazki). — Wulkany. — Wdowy i sieroty wielkiej wojny (1 rycina) — Rozwój środków komunikacyjnych (7 ilustracji).
4. **Wiersze:** Bądź pozdrowiona! — Ojciec nasz. — Dziad i baba (3 obrazki). — Częstochowska.
5. **Pouczenia i rady dla domu i gospodarstwa:** Brodawnik mleczowaty. — Wścieklizna i jej objawy. — Nawozy. azotowe.
6. **Zagadki.** — 7. **Zdania.** — 8. **Żarty.** — 9. **Tabela ciąży** u zwierząt domowych.
10. **Odpusty na ziemiach polskich.** — 11. **Jarmarki na Śląsku Opolskim, Wrocławskim, Lignickim, we Województwie śląskim i w całej Polsce.**
11. **Ogłoszenia.**

Ponadto zawiera nasz kalendarz wszystkie te rzeczy, jakie się znajdować powinny w każdym kalendarzu ludowym a więc: Kalendarjum świąt katolickich, kalendarz żydowski i różne rachuby czasu.

Cena dla Polski i Wojew. Śląskiego 1.50 złp, opakowanie i portorium 50 gr. Zamówienia z Woj. Śl. prosimy posyłać pod adresem: „Katolik Polski”, Katowice, Rynek 12.